

Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit
Ligestillingsrådet i Grønland
Council of Gender Equality in Greenland

© Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigitt

Ligestillingsrådet i Grønland

Council of Gender Equality in Greenland, 2014

Issortarfimmut 1 A

Postboks 849

DK - 3900 Nuuk

Telefon: +299 34 66 79

E-mail: nali@nali.gl

www.nali.gl

Design: www.tita.gl

Foto: Lars Frederik Andersen – Deluxus Studio

Tryk: www.monicabrix.com

OQARTUSSAAQAT
MEDBES

Ligestillingsloven

Inatsisartutlov nr. 3 af 29. november 2013 om ligestilling af mænd og kvinder.

Grønland har siden 2003 haft en ligestillingslov med det overordnede formål at sikre, at ingen mennesker oplever forskelsbehandling på grund af deres køn.

I 2013 blev ligestillingsloven revideret så loven i dag omfatter alle ligestillingsrelaterede love og som noget nyt kriminaliserer sexchikane. Samtidig skærper lovændringen forpligtelserne for ligestillingsrådets arbejde.

Ligestillingsloven

- Kender du til ligestillingsloven? Hvis ja hvorfra? Hvis nej, synes du det er vigtigt at man kender til loven?
- Er ligestillingsloven nødvendig i et land som Grønland? Hvorfor?
- Kan du komme i tanke om situationer, hvor ligestillingsloven vil være aktuel?

Ligestillingsrådet

Siden 2003 har Grønland haft et ligestillingsråd, hvis overordnede opgave det er at fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder i det grønlandske samfund. Jf. ligestillingslovens § 27 skal rådet bl.a.: overvåge lovens anvendelse og hvorledes den implementeres i samfundet, iværksætte aktiviteter af informativ og debatskabende karakter, virke som rådgivende organ for den offentlige forvaltning og dets institutioner, private virksomheder og individer i samfundet.

Ligestillingsrådet

- Kender du til ligestillingsrådet og dets arbejde? Synes du at rådet er godt profileret og synligt?
- Hvilke områder synes du er de vigtigste for rådet, og hvorfor?
- Hvilke ligestillingsemner synes du er de vigtigste rådet bør debattere?

Sexchikane

Med lovændringen i 2013 blev sexchikane omfattet af ligestillingsloven og karakteriseret som kriminelt. Sexchikane defineres i lovens § 4 stk. 2 som enhver uønsket adfærd med seksuelle undertoner med den virkning eller det formål at krænke, ydmyge, diskriminere eller svække den pågældende person.

Sexchikane

- Mener du, at sexchikane er et problem i Grønland?
- Hvordan vil du beskrive grænsen mellem sexchikane og et seksuelt overgreb?
- Hvad mener du man kan gøre for at forebygge sexchikane?

Kønsrelateret vold

Kønsrelateret vold er et af de mest udbredte ligestillingsproblemer på verdensplan, og erfaringer viser, at mere ligestilling mellem kønnene kan bidrage væsentligt til at forebygge vold generelt.

I kønsrelateret vold er det langt oftere kvinden som er ofret. Undersøgelser foretaget af WHO viser, at 35 % af alle kvinder har oplevet vold, og det er oftest kvindens partner, som udøver volden, hvilket betyder, at børn også bliver vidne til voldsepisoderne.

Mænd udsættes også for vold, men i langt mindre omfang. Tal fra 2013 viser at knap 1 % af mænd i Danmark udsættes for vold, og heraf er det kun 1 % af volden som sker med en samboende partner.

Med 144 voldssager pr. 10.000 indbyggere er Grønland det mest voldelige land i verden.

Kønsrelateret vold

- Hvorfor tror du at nogen personer tyr til vold?
- Mener du, at det er ens egen skyld, hvis man bliver slået? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- Hvad mener du, der skal til for at forebygge volden i samfundet?

5

Kvindesyn

Kønsroller er en opfattelse af, hvordan en person med et bestemt køn skal opføre sig i et samfund eller indenfor en organiseret enhed som f.eks. en arbejdsplads, uddannelsesinstitution osv.

Kønsroller viser, hvad folk forventer af en person, fordi man enten er pige/kvinde eller dreng/mand. Hvordan kønsroller defineres i et samfund hænger tæt sammen med samfundets udvikling, f.eks. religiøse tilhørsforhold, arbejdsmarkedets og uddannelsessystemets opbygning, kulturarv osv.

Kvindesyn

- Hvad mener du kendetegner en grønlandsk kvinde? Hvorfor?
- Kender du en kvinde som ikke passer ind i dette billede? Hvis ja, hvorfor?
- Kender du til situationer, hvor nogen har forventet noget af en kvinde udelukkende på baggrund af hendes køn?

Mandesyn

Kønsroller er en opfattelse af, hvordan en person med et bestemt køn skal opføre sig i et samfund eller indenfor en organiseret enhed som f.eks. en arbejdsplads, uddannelsesinstitution osv.

Kønsroller viser, hvad folk forventer af en person, fordi man enten er pige/kvinde eller dreng/mand. Hvordan kønsroller defineres i et samfund hænger tæt sammen med samfundets udvikling, f.eks. religiøse tilhørsforhold, arbejdsmarkedets og uddannelsessystemets opbygning, kulturarv osv.

Mandesyn

- Hvad mener du kendetegner en grønlandsk mand?
- Kender du en mand som ikke passer ind i dette billede? Hvis ja, hvorfor?
- Kender du til situationer, hvor nogen har forventet noget af en mand udelukkende på baggrund af hans køn?

Ligeløn

Et klassisk ligestillingsproblem er forskelle i løn mellem mænd og kvinder: både i forskelle i løn for samme arbejde, og forskelle i lønstigninger og løntillæg imellem kønnene. Ligeløn er et ligestillingsproblem i Grønland, hvor mænd generelt tjener væsentligt mere end kvinder (Grønlands Statistik).

Ligeløn for samme arbejde sikres i vid udstrækning, når der ansættes på baggrund af overenskomster. Det er dog ikke alle arbejdsgivere som skal følge overenskomsterne. Derudover viser undersøgelser, at de sektorer med flest mænd har et højere lønniveau end sektorer med flest kvinder. Samtidig vil kvinder typisk tage mest barsel og forældreorlov, og undersøgelser viser at mænd får oftere lønstigninger og flere løntillæg. Samlet får dette også betydning for alderdommen, da mænd får større pension end kvinder.

Ligeløn

- Oplever du problemer med manglende ligeløn på det grønlandske arbejdsmarked?
- Kender du til situationer hvor der har været forskel i løn mellem kønnene?
- Hvad mener du, at man kan gøre for at arbejde hen imod mere ligeløn mellem kønnene?

Det kønsopdelte arbejdsmarked

Kønsopdelt arbejdsmarked henviser til det fænomen, at kvinder og mænd ikke er jævnt fordelt på arbejdsmarkedet, men derimod ofte fordeler sig indenfor specifikke fag. Indenfor et fagområde kan kvinder og mænd ligeledes foretrække forskellige jobfunktioner. Det kønsopdelte arbejdsmarked hænger tæt sammen med kønsrolleopfattelsen; det et samfund forventer af mænd og kvinder vil afspejle sig i arbejdsmarkedet.

Det kønsopdelte arbejdsmarked

- Hvilke job i Grønland ser du oftest varetages af kvinder? Hvilke job i Grønland varetages typisk af mænd?
- Hvad mener du er fordele og ulemperne ved et kønsopdelt arbejdsmarked?
- Kender du til personer som arbejder indenfor et fagområde, hvor deres køn er i mindretal?

Kønskvotering

Med lovændringen af ligestillingsloven i 2013, indførte man kønskvotering i de offentlige udvalg, råd, kommissioner, bestyrelser og lignende, som nedsættes af Naalakkersuisut. Det betyder, at der højst må være et medlem mere af det ene køn end det andet. Flere lande har som Grønland indført kønskvotering i offentlige selskaber, udvalg, kommissioner etc. blandt andet med det formål at skærpe indsatsen mod en ligelig repræsentation af køn i beslutningstagende organer.

Kønskvotering

- Mener du at der er behov for kønskvotering i Grønland? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- Hvad tænker du er grunden til at det oftest er mænd som er beslutningstagere i Grønland (og i verden)?
- Mener du, at kvinder bidrager med noget andet i beslutningsorganer end mænd? Hvis ja, hvad? Hvis nej, hvorfor?